

SOS Racisme
Nørre Allé 7,
2200 Kbh. N.
sos@sosracisme.dk
www.sosracisme.dk

SOS Racisme

**Hørings svar fra SOS Racisme vedr.:
Forslag til Lov om ændring af straffeloven, pasloven og politiloven
(Initiativer mod parallelsamfund)**

København, d. 14. september 2018

Til Justitsministeriet,
strafferetskontoret@jm.dk

SOS Racisme takker for, at få det tilsendte lovforslag i høring! Vi gør samtidig opmærksom på, at vi har taget vores gamle navn tilbage og nu igen hedder SOS Racisme i stedet for SOS mod Racisme.

Vedr. punkt 2.1: skærpede strafzoner

Vi er uenige i den foreslåede ændring om muligheden for at indføre skærpede strafzoner med som udgangspunkt fordobling af straffen for en lang række forbrydelser ved indførelse af § 81 c i Straffeloven.

- Det overtræder væsentlige principper om retssikkerhed, om proportionalitet ved udmøntning af straf, og om lighed for loven.
- Vi har ikke nogen tiltro til, at langvarige straffe bedre end kortvarige straffe afskrækker folk fra at begå forbrydelser inden for et bestemt geografisk område. Tværtimod har langvarige straffe en mere udstødende og marginaliserende effekt på de fængslede. I mange tilfælde med voldsforbrydelser i nære relationer, er volden udløst af stærke følelser og måske manglende tålmodighed hos udøveren, og med meget lidt plads for indblanding af fornuftige tanker om at undgå straf, før volden finder sted.
- Når det gælder vold mod ukendte eller andre uden for det nære miljø, fx i bandekrige, er det igen ofte helt andre forhold, der har betydning, end viden om straf.
- Når det gælder alvorlige forbrydelser begået af udenlandske statsborgere, vil disse oftest automatisk blive fulgt af udvisning, som for de fleste vil være en meget hårdere straf end flere års fængsel.
- Endelig har fængselsophold i de unge år ofte en ødelæggende effekt på den fængslede udvikling, tilpasning og integration på arbejdsmarkedet, samtidig med at den fængslede får langvarig kontakt til kriminelle miljøer. Nogle bliver stofmisbrugere og oparbejder narkogæld i fængslet, som de siden skal betale af på, tillige med at de måske skal betale af på bøder og andre omkostninger efter en forbrydelse. Dette øger deres risiko for en fortsat kriminel løbebane.

Vedr. punkt 2.3: Kriminalisering af ophold i udlandet under forhold, der bringer barnets sundhed eller udvikling i alvorlig fare

SOS Racisme foreslår, at Punkt 2.3 – udover at omfatte forældres omsorgssvigt af børn, også kommer til at omfatte danske myndigheders og folketingspolitikeres omsorgssvigt af børn.

Eksempler herpå er de politikere, der har stemt for at anbringe børn i udrejsecentre og hjemsendelsescentre hvor børn mistrives, såsom Udrejsecenter Sjælsmark og Hjemrejsecenter Avnstrup, og de myndigheder, der gennemfører sådanne beslutninger.

Tillige med de politikere, der ikke – igennem mere end 20 år, - har villet sikre asylbørn ret til at bruge folkeskolen og dermed til at kunne gennemføre en skolegang afsluttet med en brugbar eksamen. Begge dele truer i den grad børns sundhed og udvikling!

Og tillige med de embedsmænd og politikere, der har ansvaret for, at asylbørn kan blive flyttet rundt mere end ti gange i forbindelse med etablering og lukning af asylcentre, og de således får afbrudt venskaber, svækket deres skolegang, og hele tiden må begynde på at finde sig til rette et nyt sted.

Og tillige med de ansatte i ministerier og styrelser og politiet, der påser eller under pres udsender afviste asylansøgere og børnefamilier med mindreårige til lande, hvor deres sundhed og udvikling kommer i alvorlig fare, fx Afghanistan, Ex-jugoslavien, Somalia, Irak, Irak, Italien, Grækenland, Bulgarien og Ungarn.

Det er vist flere gange, at Danmark gør asylbørn fortræd ved at tage dem som gidsler i asylcentre:

- gennem mange års ophold i afmagt, håbløshed, fattigdom, limbo og isolation fra det omgivende samfund i asylcentre,

- gennem talrige flytninger,

- ved fx at sætte faderen i fængsel, for at familien ikke skal flygte, hvis den skal hjemsendes,

- gennem umuliggørelsen af familieliv ved at hindre, at familierne selv kan stå for madlavningen og spise sammen i fred og ro,

- gennem hindring af, at forældrene kan hjemtage mad til deres sultne børn,

- gennem den langsigtede nedbrydning af forældrene, som langsomt sygner hen i afmagt og depression og mister handlemuligheder og handleevne i asylcentre,

- og gennem retraumatisering af forældre og børn i asyллеjre med håbløshed, skænderier, overgreb og misbrug.

Der var således 33 selvmordsforsøg blandt mindreårige børn på asylcentre i 2016 og 10 selvmordsforsøg i 2017.

Dansk Flygtningehjælp har nyligt offentliggjort en rapport om Asylbørns trivsel. Rapporten viser, at man accepterer forhold for asylsøgende børn, som man aldrig ville acceptere for andre børn i Danmark. Det sker selvom serviceloven skal garantere, at asylsøgende børn og -unge kan opnå samme muligheder som jævnaldrende børn i Danmark såvel som sikre et trygt omsorgsmiljø. Men i adskillige interviews forklarer de ansatte, at de føler sig magtesløse. Selvom servicelovens formål er at sikre børn og unges trivsel og udvikling, oplever de professionelle, at årsagen til asylsøgende børns mistrivsel typisk skyldes forhold, der hører under udlændingeloven, såsom et langt ophold i asyssystemet, afslag på asyl, og politisk bestemte indkvarteringsvilkår, herunder mange flytninger mellem centre.

Rapporten konkluderer, at særligt på udrejsecentrene er mistrivsel blandt asylsøgende børn udbredt. For de familier, der har fået afslag på asyl og venter på udsendelse, er deres forhold og vilkår baseret på, at de udsendes snart, men ifølge Rigspolitiet befinder omkring halvdelen af afviste asylansøgere sig i en såkaldt "fastlåst" situation og ender med at befinde sig på centre i måneds- eller årevis. Det er børnene, som betaler prisen – især børn i udsatte eller dårligt

fungerende familier. "Børnene kan jo ikke bruge det til noget, at de i princippet skal rejse. Faktum er, at der er høj sandsynlighed for, at situationen ikke blot er midlertidig, og derfor bør hjælpen til barnet tage afsæt i den enkelte situation. På ingen andre lovområder i Danmark straffes børn for forældrenes beslutninger," siger Eva Singer.

"Undersøgelsen viser, at mange af de vilkår, der vurderes at belaste børnene og familierne allermest – og nogle gange fører til sammenbrud hos familier, der egentlig var velfungerende ved ankomsten - er politisk bestemte. De kan altså også forandres politisk. Men ikke af de lærere, pædagoger, socialrådgivere m.fl., der ifølge serviceloven har til ansvar at hjælpe børnene. Det er politikerne, som må på banen," siger asylchef i Dansk Flygtningehjælp, Eva Singer.

Så – selv om vil ikke har stor tillid til den præventive virkning af straf, tænker vi, det er vigtigt at sætte grænser for, hvad politikere såvel som offentligt ansatte kan tillade sig at undlade at handle på, når det gælder børns sundhed og udvikling.

Det er jo også en pendant til lovforslagets **Punkt 2.2**, der dog ikke vil straffe politikerne for deres undladelseshandlinger, men kun institutions- og skolelederne. Men på asylområdet kan institutions- og skolelederne jo ikke skabe en reel ændring, uden at lovgivningen og administrationen laves om.

Børn bør således heller ikke mere straffes, fordi forældrene ikke vil rejse tilbage med dem til et land, hvor deres sundhed og udvikling er i fare, og hvor forældrenes eget liv måske også er i fare.

Vi foreslår altså, at asylbørn og deres familier hurtigst muligt får ophold uden for centrene, ret til at bruge folkeskolen, og ret til at leve et normalt liv.

For SOS Racisme
Anne Nielsen, Næstformand